

Sygn. akt III AUa 1882/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SSA Alicja Podlewska (spr.) SSA Bożena Grubba
Protokolant:	st.sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2017 r. w Gdańsku

sprawy J. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt V U 769/15

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

SSA Bożena Grubba SSA Michał Bober SSA Alicja Podlewska

Sygn. akt III AUa 1882/16

UZASADNIENIE

Ubezpieczony J. S. (1) w odwołaniu od decyzji z dnia 16 lipca 2015 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. domagał się jej zmiany poprzez ponowne przeliczenie emerytury, wskazując, iż niezasadnie organ emerytalny uwzględnił przy wyliczeniu za niektóre lata zarobki w wysokości minimalnej.

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że przeliczając ubezpieczonemu emeryturę zastosował najkorzystniejszy wariant, przy czym za okresy pracy, za które J. S. (2) nie udokumentował wysokości zarobków, przyjął minimalne wynagrodzenie.

Wyrokiem z dnia 15 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie I „zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia podstawy wymiaru

emerytury z uwzględnieniem następujących zarobków uzyskiwanych z tytułu zatrudnienia w Firmie (...) -bet w C.: w 1996 r. w kwocie 2.518,71 zł; w 1997 r. w kwocie 4.610 zł; w 1998 r. w kwocie 5.742 zł; w 1999 r. w kwocie 9.106,42 zł; w 2000 r. w kwocie 12.081,50 zł oraz w 2001 r. w kwocie 5.882,47 zł”; oddalając odwołanie w pozostałym zakresie –punkt II.

Sąd I instancji dokonał następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych.

Ubezpieczony J. S. (1), urodzony (...), decyzją z dnia 11 stycznia 2002 r. uzyskał prawo do świadczenia emerytalnego od dnia (...) r., tj. od dnia osiągnięcia wieku 60 lat. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 92,57 %.

W dniu 19 czerwca 2015 r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 lipca 2015 r. organ rentowy ustalił nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat z okresu od 1991 r. do 2000 r., który wyniósł 82,69%.

Ubezpieczony zatrudniony był w Firmie (...) s.c. w C. początkowo na 1/2, a później na 3/4 etatu na stanowisku stróża. Osiągał następujące wynagrodzenie:

-w roku 1996 wynagrodzenie 2.518,71 zł;

- w roku 1997 wynagrodzenie 4.610,00 zł;
- w roku 1998 wynagrodzenie 5.742,60 zł;
- w roku 1999 wynagrodzenie 9.106,42 zł;
- w roku 2000 wynagrodzenie 12.081,50 zł;

- w roku 2001 wynagrodzenie 5.882,47 zł.

Pracodawca odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne J. S. (1), w okresach zatrudnienia ubezpieczony nie korzystał z zasiłków chorobowych.

Przystępując do merytorycznego rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy zważył, iż odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie w zakresie jakim dotyczy przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu wynagrodzeń za lata 1996-2001.

Organ rentowy wyliczając podstawę wymiaru świadczenia uznał, że powyższe okresy 1996-2001 są okresami nieudokumentowanymi jeżeli chodzi o wysokość wynagrodzeń i przyjął wynagrodzenia minimalne.

W aktach rentowych znajdują się zaświadczenia o wynagrodzeniu wystawiane przez pracodawcę Firmę (...) s.c. w C. z treści których wynika w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, wysokość wynagrodzenia w poszczególnych latach jakie osiągał ubezpieczony będąc zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy początkowo 1/2, a następnie 3/4 etatu oraz że nie przebywał na zasiłkach chorobowych. Były również potwierdzenia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i fakt odprowadzania składek na te ubezpieczenia.

W ocenie Sądu I instancji wynagrodzenia za te okresy nie należy traktować jako nieudokumentowane.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż w postępowaniu toczącym się z odwołania od decyzji ZUS nie jest ograniczony, tak jak organ rentowy, wachlarzem środków dowodowych. Sąd stosuje w zakresie postępowania dowodowego kodeks postępowania cywilnego i może ustalać fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o wszystkie możliwe i dostępne środki dowodowe, w tym w oparciu o zeznania świadków i dowody z dokumentów. Tak zgromadzony materiał dowodowy Sąd ocenia zgodnie z regułą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c., tj. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Stosownie do treści art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych, co sprawia, iż każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1999 r., II UKN 619/98).

Sąd I instancji wskazał, że w rozpoznawanej sprawie czynności dowodowe koncentrowały się wokół wysokości wynagrodzenia, w szczególności sporna była kwestia wysokości wynagrodzenia za lata 1996-2001 z tytułu zatrudnienia w Firmie (...)bet w C. jakie miał otrzymywać ubezpieczony za świadczoną pracę na 3/4 etatu.

Istotą rzeczy jest zastosowanie szczególnej instytucji z art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Możliwość przeliczenia emerytury zależy od spełnienia określonych przesłanek, do których należy także wykazanie przez osobę ubiegającą się o takie przeliczenie wysokości swojego wynagrodzenia z okresu przez niego wskazanego jako okresu, który należy uwzględnić przy przeliczeniu.

Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 października 2012r. w sprawie III AUa 565/12 w którym stwierdzono, że w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokość wynagrodzenia wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, zaś rzeczą sądu winna być rzetelna analiza przedstawionych dowodów.

W takim stanie rzeczy Sąd I instancji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt I wyroku.

W pkt II wyroku Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie ubezpieczonego w pozostałym zakresie tj. w zakresie jakim ubezpieczony domagał się przyjęcia do wysokości emerytury wskaźnika przyjętego do ustalenia wysokości renty. Sąd wskazał, iż wskaźnik ten ustalony został bowiem z trzech kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 12 przed zgłoszeniem wniosku o rentę tj. z lat 1983, 1984, 1985, a wskaźnik podstawy wymiaru emerytury obliczany jest z 10 kolejnych lat z 20 poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę lub z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy zaskarżając go w pkt I i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisów art. 15 oraz art. 104 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem zarobków uzyskiwanych z tytułu zatrudnienia w Firmie (...)bet w C. w wysokościach wskazanych w zaskarżonej części wyroku.

W rezultacie organ rentowy wniósł o zmianę punktu I zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, nadto zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego za dwie instancje według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, że bezspornym w sprawie jest fakt, iż organ rentowy wyliczając podstawę świadczenia dla ubezpieczonego uznał, że skarżący nie udokumentował wynagrodzeń osiągniętych w latach od 1996 do 2000 i za te okresy przyjął minimalne wynagrodzenie. Bezspornym również jest fakt, iż w aktach rentowych ubezpieczonego znajdują się zaświadczenia o wynagrodzeniu wystawione przez Firmę (...)bet w C. z treści, których wynika wysokość wynagrodzenia osiągniętego przez skarżącego w poszczególnych latach. Zaświadczenia te były wystawione w celu rozliczenia zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia pobieranego przez ubezpieczonego.

Powołując się na orzeczenie Sądów Apelacyjnych pozwany wskazał, że z treści art. 104 ustawy emerytalnej wynika, iż przy ustalaniu, czy przychód wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia obowiązuje zasada, zgodnie z którą przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu /roku/, w którym został wypłacony lub przedstawiony do wypłaty. Zgodnie z art. 15 tej samej ustawy podstawę wymiaru świadczenia stanowią zarobki ubezpieczonego z danego okresu /danego roku/, od których były pobierane składki na ubezpieczenie społeczne.

W świetle tego organ rentowy stwierdził, że uwzględnienie do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury zarobków wykazanych w zaświadczeniu wydanym w celu ustalenia przychodu mającego wpływ na zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego oraz oddaleniem odwołania, aczkolwiek z innych przyczyn niż w niej wskazane.

Na etapie postępowania apelacyjnego spór dotyczył prawidłowości przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzeń z lat 1996 – 2001 z (...) s.c. w C. w wysokości wyższej niż minimalne.

Prawidłowe rozstrzygnięcie sporu wymagało dodatkowych ustaleń faktycznych i prawnych.

Uzupełniając zatem ustalenia faktyczne wskazać trzeba, iż ubezpieczony od dnia 26 sierpnia 1991 r. uprawniony był do świadczenia rentowego - renty inwalidzkiej trzeciej grupy inwalidów, a następnie do renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na stałe (decyzje k. 28 i 95 a.e.). Podstawa wymiaru renty została przeliczona przez pozwanego z zarobków z 3 lat (1983-1985), a wwpw wyniósł 92,57 %. Podstawę wymiaru renty pozwany przeliczył mnożąc ustalony wwpw przez kwotę bazową 666,96 zł (decyzja k. 94, wyliczenie wwpw k. 95 a.r.)

W trakcie pobierania renty ubezpieczony podjął zatrudnienie w (...) s.c. w C. od 18 marca do 30 września 1996r. i od 01 grudnia 1996r. do 10 maja 2001r. w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, a pracodawca corocznie zawiadamiał ZUS o wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego osiągniętego z tytułu zatrudnienia. Ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego za okresy tego zatrudnienia, a od wynagrodzenia ubezpieczonego były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne (zawiadomienia k. 61,69,75,81, 96, świadectwo pracy k. 103 a.r.).

Na wniosek ubezpieczonego, pozwany przyznał mu emeryturę od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego tj. od dnia (...) r. Zgodnie z wnioskiem Zakład do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął podstawę wymiaru renty i wwpw 92,57 % (wniosek k. 107, decyzja k. 111 a.e.).

W czerwcu 2015r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury z zastosowaniem kwoty bazowej w wysokości z dnia nabycia prawa do tego świadczenia.

Decyzją z dnia 3 lipca 2015 r. (k. 194, 200-201 a.e.) pozwany przeliczył wysokość emerytury ubezpieczonego od 01 czerwca 2015r., przyjmując wwpw równy 82,69% wyliczony z zarobków z 10 kolejnych lat kalendarzowych: 1981-1990 r. z okresu 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek o przyznanie emerytury. Podstawę wymiaru emerytury organ wyliczył mnożąc ustalony wwpw przez kwotę bazową 1683,27 zł (tj. kwotę w wysokości obowiązującej od 01 czerwca 2001r. do 31 maja 2002r.). W konsekwencji wysokość świadczenia wzrosła do 1345,44 zł netto z kwoty 1105,433 zł (w marcu 2015r. k. 191 a.e.).

Na potrzeby rozpoznania wniosku ubezpieczonego, do wyliczenia wariantów wwpw pozwany przyjął za lata 1996-2001r. tj. z okresu pracy w (...) s.c. w C. zarobki w minimalnej wysokości, uznając iż ubezpieczony ich nie udowodnił.

Powyższe ustalenia zostały dokonane na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowo-emerytalnych ubezpieczonego, nie kwestionowanych przez strony. Ich wiarygodność nie budzi wątpliwości Sądu odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, iż stosownie do art. 21 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2016r. poz. 887 ze zm. – dalej „ustawa emerytalna”), podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi: 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15. W powołanym przepisie uregulowano zatem kwestię ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji posiadania wcześniej ustalonego prawa

do jednego z tych świadczeń lub pobierania świadczenia przedemerytalnego. Zasadą jest przyjęcie podstawy wymiaru poprzedniego świadczenia (w przypadku świadczenia przedemerytalnego oznacza to podstawę wymiaru emerytury). Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ustawa przewiduje rozwiązanie alternatywne, czyli ustalenie podstawy wymiaru na nowo w myśl art. 15. Co więcej, świadczeniobiorca - pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, który we wniosku o emeryturę nie zgłosił żądania ustalenia podstawy wymiaru na nowo, a uczynił to dopiero po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej świadczenie - zachowuje prawo do obliczenia emerytury zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 (uchwała SN z dnia 15 lutego 2006 r., II UZP 16/05, OSNPUSiSP 2006, nr 15-16, poz. 244), a zatem także przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę (zob. uchwałę SN z dnia 5 kwietnia 2007 r., I UZP 7/06, OSNPUSiSP 2007, nr 17-18, poz. 256 i wyrok SA w Katowicach z dnia 17 maja 2006 r., III AUa 100/05, LEX nr 217117).

Przypomnieć trzeba, iż zgodnie z art 15 ust 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. (art. 176 nie ma w sprawie zastosowania). Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Ubezpieczony w 2015r. wniósł o wyliczenie jego emerytury przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie nabycia przez niego prawa do emerytury (styczeń 2002r.), co – jak wskazano wyżej – uwarunkowane było wyliczeniem podstawy wymiaru emerytury na nowo tj. w sposób przewidziany przepisem art. 15 ust 1 lub ust 6 ustawy emerytalnej. Pozwany, przedmiotową decyzją, wyliczył podstawę wymiaru emerytury ubezpieczonego na nowo – w sposób przewidziany przepisem art. 15 ust 1 ustawy, co pozwoliło na zastosowanie nowej kwoty bazowej i podwyższenie świadczenia. Spór w sprawie sprowadzał się wyłącznie do wyjaśnienia, czy pozwany prawidłowo ustalił wysokość wwpw przyjętego do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury na nowo (art. 15 ust 1 ustawy emerytalnej) tj. czy wwpw byłby wyższy, gdyby do jego wyliczenia uwzględniono zarobki z (...) s.c. w C. w wysokościach wynikających z informacji przesyłanych przez ten zakład do ZUS (tj. zgodnie z żądaniem ubezpieczonego).

Z wyliczenia wwpw emerytury sporządzonego przez biegłego sądowego z zakresu księgowości i rachunkowości wynika, iż: 1) wwpw wyliczony zgodnie z art. 15 ust 6 ustawy emerytalnej, czyli z 20 dowolnych lat: 1959-1966, 1977-1990, 2000 wyniósł 80,75 % i był niższy niż przyjęty przez ZUS, 2) wwpw wyliczony zgodnie z art. 15 ust 1 ustawy, czyli z 10 lat kalendarzowych (1981-1990) wybranych z 20 lat (1981-2000) poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę wynosi 82,69 %, tj. tyle ile przyjął ZUS.

Zgodnie z zaświadczeniami pracodawcy ((...) s.c. w C.) przedkładanymi na etapie postępowania administracyjnego, ubezpieczony w spornym okresie osiągnął wynagrodzenie, tak jak ustalił Sąd Okręgowy na podstawie materiału dowodowego (zaświadczenia k. 49, 69, 75, 81, 96, 113), w następujących wysokościach: - w roku 1996 wynagrodzenie 2.518,71 zł; w roku 1997 wynagrodzenie 4.610,00 zł; w roku 1998 wynagrodzenie 5.742,60 zł; w roku 1999 wynagrodzenie 9.106,42 zł; w roku 2000 wynagrodzenie 12.081,50 zł; - w roku 2001 wynagrodzenie 5.882,47 zł.

Biegły sądowy, uwzględniając powyższe wynagrodzenia, wyliczył iż wskaźniki wysokości podstawy wymiaru składek za te lata wynoszą: za 1996 r. 48,08%, za 1997r. 36,18%, za 1998r. 38,61 %, za 1999r. 44,46%, za 2000r. 52,34 %, za 2001r. 23,77 %. Najkorzystniejszy wskaźnik z ww., tj. za 2000r. został przyjęty do ustalenia wwpw z 20 lat. Pozostałe wskaźniki (z lat 1996-1999, 2001) były niższe niż przyjęte przez biegłego do wyliczenia wwpw zarówno z 20 lat, jak i z kolejnych 10 lat (1981-1990).

Podkreślić należy, iż wyliczeń zawartych w opinii ww. biegłego sądowego (k. 43-46 a.s.) żadna ze stron nie kwestionowała. W ocenie Sądu odwoławczego prawidłowość tej opinii nie budzi żadnych wątpliwości.

Dodatkowo Sąd odwoławczy zauważa, iż przy przeliczeniu emerytury stosownie do art. 15 ust 1 w związku z art. 21 ust 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, nie ma podstaw do zastosowania sposobu wyliczenia o którym mowa w art. 111 ust 1 pkt 2 tj. z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury. Jak wynika jednakże z wyliczenia biegłej wwpw ustalony z lat 1996-2005 (a zatem z uwzględnieniem wszystkich wynagrodzeń z (...) s.c. w C. w wysokości udokumentowanych przez ten zakład, wynosiłby zaledwie 24,34 %. Z powyższego wynika, iż przeliczenie wysokości emerytury ubezpieczonego przy zastosowaniu wwpw wyliczonego z uwzględnieniem zarobków ubezpieczonego z (...) s.c. w C. w wysokości przyjętej przez Sąd I instancji, skutkowałoby obniżeniem wysokości tego świadczenia. De facto zatem przyjęte przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku wyliczenie, jest dla ubezpieczonego niekorzystne.

Podsumowując zaskarżony wyrok jest wadliwy, co jest skutkiem ustaleń sprzecznych z materiałem dowodowym (Sąd przyjął, iż w zaskarżonej decyzji pozwany ustalił wwpw z zarobków z lat 1991-2000, pominał opinię biegłego), niedostatecznej oceny prawnej. W konsekwencji, przyjęcie zastosowanego przez Sąd I instancji sposobu wyliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego skutkowałoby jej obniżeniem, co jest nie do przyjęcia. Reasumując, słuszny okazał się też zarzut naruszenia prawa materialnego tj. uchybienia art. 15 ustawy emerytalnej.

W świetle powyższego zbędnym było ustosunkowywanie się do zgłoszonego w apelacji zarzutu naruszenia art. 104 ustawy emerytalnej.

Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok, stwierdzając, iż nie ma w sprawie zastosowania sytuacja przewidziana w art. 384 kpc. Przepis ten, stanowi o zakazie uchylecia lub zmiany wyroku na niekorzyść strony wnoszącej apelację, chyba że strona przeciwna również wniosła apelację. Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 2001r. II UKN 175/00 (Lex 54775), organ rentowy działając w sprawach z ubezpieczenia społecznego, nie tyle przyznaje prawo do świadczenia, co stwierdza na wniosek ubezpieczonego, że przysługuje ono z mocy prawa. Decyzja w takich sprawach nie ma charakteru konstytutywnego ale deklaratoryjny, co pozwala widzieć w organie rentowym nie tyle przeciwnika procesowego ubezpieczonego, ale przede wszystkim organ wykonujący zadania z zakresu ubezpieczenia społecznego, które zapewnia ubezpieczonym i członkom ich rodzin świadczenia pieniężne z tworzonych na ten cel funduszy, których wypłatę gwarantuje Państwo.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

SSA Bożena Grubba SSA Michał Bober SSA Alicja Podlewska